

การกำกับดูแลผู้ให้บริการ Streaming โดยร่างกฎหมายว่าด้วยการเผยแพร่ภาพและเสียง
ผ่านระบบออนไลน์ของประเทศแคนาดา (Online Streaming Act 2023)*

ภรภัทร ปัญญวนิช**

๑. บทนำ

ร่างกฎหมายว่าด้วยการเผยแพร่ภาพและเสียงผ่านระบบออนไลน์ของประเทศแคนาดาซึ่งเดิมเรียกว่าร่างกฎหมาย C-11 ซึ่งเป็นร่างกฎหมายที่เกิดขึ้นจากความพยายามอีกครั้งของรัฐบาลเสรีนิยมที่จะนำผู้ให้บริการ Streaming รายใหญ่เข้าสู่ระบบการออกอากาศผ่านสถานีโทรทัศน์และสถานีวิทยุของแคนาดา เพื่อให้บริการเหล่านี้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนดนตรีและสื่อของท้องถิ่น โดยร่างกฎหมายฉบับแรกได้รับการเสนอในปี ค.ศ. ๒๐๒๐ แต่ไม่ผ่านการอนุมัติ

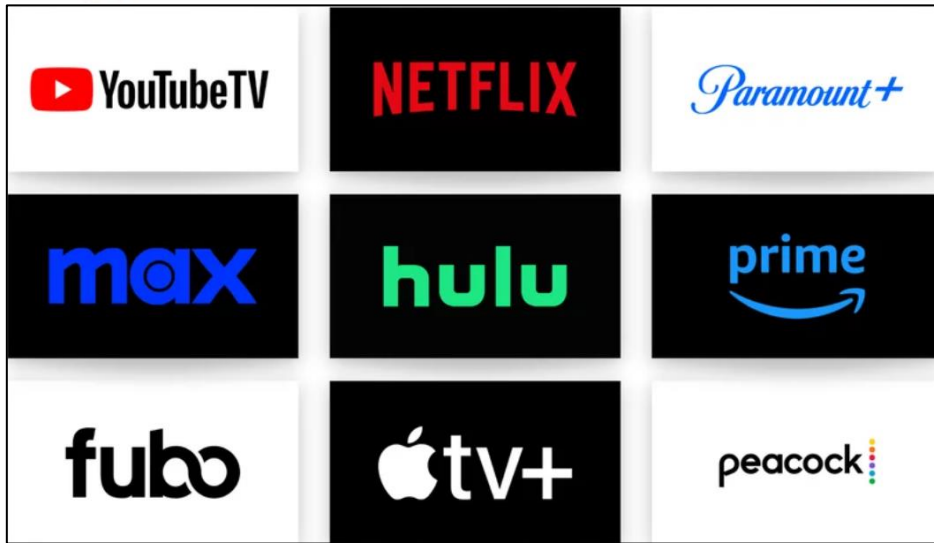
ที่ผ่านมา ผู้ให้บริการแพร่ภาพและกระจายเสียงผ่านสถานีโทรทัศน์และสถานีวิทยุแบบดั้งเดิมมาเป็นเวลานานตลอดหลายทศวรรษ ได้มีส่วนในการสนับสนุนดนตรีและสื่อของท้องถิ่นมูลค่าหลายพันล้านดอลลาร์ แต่ปัจจุบันการออกอากาศไม่ได้มีเฉพาะทางโทรทัศน์ วิทยุ การส่งสัญญาณโทรทัศน์ด้วยสายเคเบิลและดาวเทียมอีกต่อไป

โดยปัจจุบัน มีการออกอากาศผ่านบริการ Streaming ในแพลตฟอร์มต่าง ๆ เช่น Netflix Amazon YouTube และ Apple นั้นส่งผลให้ผู้ให้บริการไม่จำเป็นต้องสมัครรับบริการในรูปแบบสายเคเบิลอีกต่อไป รวมถึงการรับชมการถ่ายทอดสดกีฬาและข่าวผ่านโทรทัศน์ และนั่นส่งผลให้ผู้คนไม่จำเป็นต้องเปิดวิทยุเพื่อฟังเพลงหรือฟังข่าวสารท้องถิ่นอีกต่อไป

อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมารัฐบาลทั้งฝั่งเสรีนิยมและอนุรักษนิยมของแคนาดามีการผ่านร่างกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเผยแพร่ภาพและเสียงของแคนาดา โดยการปฏิรูปกฎหมายการเผยแพร่ภาพและเสียงครั้งใหญ่ครั้งล่าสุดเกิดขึ้นในปี ค.ศ. ๑๙๙๑ ภายใต้รัฐบาล Progressive Conservative ของ Brian Mulroney ซึ่งในขณะนั้นยังไม่มีบริการ Streaming เกิดขึ้น

* บทความประจำเดือนตุลาคม ๒๕๖๗

** บุคลากรจัดทำฐานข้อมูลกฎหมาย ฝ่ายค้นคว้าและเปรียบเทียบกฎหมาย กองกฎหมายต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(ที่มา: <https://www.npr.org/2024/01/31/1226117501/best-streaming-service-netflix-amazon-prime-hulu-disney-max>)

๒. สารสำคัญ

๒.๑ บทบาทของร่างกฎหมายว่าด้วยการเผยแพร่ภาพและเสียงผ่านระบบออนไลน์

คณะกรรมการวิทยุโทรทัศน์และโทรคมนาคมของแคนาดา (Canadian Radio-television and Telecommunications Commission: CRTC) เป็นหน่วยงานที่มีอำนาจในการกำกับดูแลการออกอากาศของแคนาดาตามกรอบที่กฎหมายกำหนด ซึ่งไม่อยู่ภายใต้การดำเนินงานรัฐบาล

ร่างกฎหมายระบุว่า ผู้แพร่ภาพและเสียงผ่านบริการ Streaming ในแพลตฟอร์มต่าง ๆ จะต้องมีส่วนร่วมสนับสนุนในกระบวนการสร้าง การผลิต และการเผยแพร่ เนื้อหาต่าง ๆ ของประเทศแคนาดา นอกจากนี้ยังต้องสนับสนุนเนื้อหาของชนพื้นเมืองและการเขียนโปรแกรมในภาษาฝรั่งเศสซึ่งเป็นต้นฉบับด้วย

แต่ยังไม่มีข้อกำหนดกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการนำร่างกฎหมายนี้มาบังคับใช้ ซึ่งรวมถึงเกณฑ์ในการกำหนดว่าสิ่งใดที่ถือเป็นเนื้อหาของแคนาดา หรือมูลค่าการสนับสนุนที่บริษัทต่าง ๆ จะต้องมอบให้

๒.๒ การมีผลบังคับใช้

คณะกรรมการวิทยุโทรทัศน์และโทรคมนาคมของแคนาดา (CRTC) ยังต้องดำเนินการวินิจฉัยชี้ขาดเกี่ยวกับวิธีการนำร่างกฎหมายไปปฏิบัติซึ่งต้องใช้เวลาอีกหลายปี โดยหน่วยงานกำกับดูแลได้มีการหารือกับภาคประชาชนเกี่ยวกับลักษณะของระบบออกอากาศรูปแบบใหม่

ในอีกไม่กี่ปีข้างหน้า หน่วยงานกำกับดูแลจะขอให้ชาวแคนาดาช่วยออกแบบระบบออกอากาศในอนาคต โดย CRTC กล่าวว่าจะมีกระบวนการสาธารณะ (public process) ครั้งใหญ่ในปี ค.ศ.

๒๐๒๔ เพื่อกำหนดนิยามเนื้อหาของประเทศแคนาดา เมื่อได้คำจำกัดความแล้ว CRTC จะเริ่มพิจารณาบริษัทผู้ให้บริการ Streaming เพื่อดูว่ากฎเกณฑ์เกี่ยวกับการออกอากาศฉบับใหม่จะนำไปใช้กับบริษัทเหล่านี้หรือไม่

๒.๓ ผู้ที่ต้องอยู่ภายใต้กฎหมาย

เมื่อปี ค.ศ. ๒๐๒๓ CRTC ได้ขอให้ผู้ให้บริการเผยแพร่ภาพและเสียง (ซึ่งหมายถึงบริการที่อาจอยู่ภายใต้การกำกับดูแลภายใต้ร่างกฎหมายนี้) ลงทะเบียนกับ CRTC ภายในวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ค.ศ. ๒๐๒๓ ซึ่งเป็นข้อกำหนดที่บังคับใช้แล้วสำหรับบริษัทเคเบิลทีวี (Cable Television) ขนาดใหญ่

ข้อกำหนดดังกล่าวใช้กับบริษัทผู้ให้บริการที่ทำรายได้จากการออกอากาศมากกว่า ๑๐ ล้านดอลลาร์ต่อปีในแคนาดา โดย CRTC ต้องการข้อมูลพื้นฐาน เช่น ชื่อและที่อยู่ของธุรกิจ ข้อมูลการติดต่อ และประเภทของบริการออกอากาศที่บริษัทให้บริการทางออนไลน์

บริการดังกล่าวรวมถึงบริการ Streaming บริการ Social Media บริการสมัครสมาชิกรับชมโทรทัศน์ที่พร้อมให้บริการทางออนไลน์ สถานีวิทยุที่ถ่ายทอดสดทางอินเทอร์เน็ต และบริการ Podcasts (รายการเสียงที่เผยแพร่ผ่านทางแพลตฟอร์มออนไลน์) โดยที่หน่วยงานกำกับดูแลได้กำหนดรายได้ขั้นต่ำไว้ที่ ๑๐ ล้านดอลลาร์ต่อปี เนื่องจากบริษัทขนาดใหญ่เช่นนี้อาจส่งผลกระทบต่อระบบออกอากาศของแคนาดาได้

๒.๔ นักสร้างเนื้อหา (Content Creator)

รัฐบาลเสรีนิยมและ CRTC กล่าวว่าร่างกฎหมายดังกล่าวไม่ได้มุ่งเป้าไปที่นักสร้างเนื้อหาเลย ไม่ว่าจะเป็นการอัปโหลดวิดีโอสอนแต่งหน้า รีวิวร้านอาหาร การเต้นบน TikTok หรือวิดีโอการทำลายสิ่งของ โดยร่างนโยบายที่ออกโดยรัฐบาลระบุให้ CRTC ละเว้นการบังคับใช้ร่างกฎหมายแก่ผู้ใช้ Social Media รวมถึงธุรกิจต่าง ๆ ที่อัปโหลดเนื้อหาผ่านช่องทางออนไลน์

กรมส่งเสริมวัฒนธรรมของแคนาดา (Department of Canadian Heritage) กล่าวว่าร่างกฎหมายดังกล่าวมุ่งเป้าไปที่การเผยแพร่เนื้อหาเชิงพาณิชย์ที่ได้รับอนุญาตและทำในทางธุรกิจหรือทางวิชาชีพซึ่งพบได้ในการออกอากาศแบบดั้งเดิม เช่น โทรทัศน์และวิทยุ และอาจส่งผลกระทบต่อบริษัทผู้ให้บริการ Social Media

CRTC กล่าวว่า การบังคับใช้ร่างกฎหมายกับผู้เผยแพร่เนื้อหา ขึ้นอยู่กับว่าพวกเขาเผยแพร่เนื้อหาที่มีใบอนุญาตหรือไม่ ตัวอย่างเช่น ผู้ที่อัปโหลดวิดีโอลงในแพลตฟอร์ม YouTube จะไม่อยู่ภายใต้การกำกับดูแล แต่ YouTube อาจอยู่ภายใต้การกำกับดูแลในเรื่องเนื้อหาเชิงพาณิชย์ได้

หน่วยงานกำกับดูแลระบุว่า เครือข่าย Social Media ส่วนใหญ่ไม่ได้ทำหน้าที่เป็นผู้เผยแพร่ ซึ่งหมายความว่า CRTC จะไม่มีส่วนร่วมหรือกำกับดูแลวิธีการทำงานของเครือข่ายเหล่านี้

๒.๕ Podcasts เนื้อหาสำหรับผู้ใหญ่ และวิดีโอเกม

หน่วยงานกำกับดูแลกล่าวว่า หากมีสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ถูกพิจารณาว่าเป็นเรื่องเล็กน้อยและไม่ส่งผลกระทบต่อระบบการออกอากาศโดยรวม ก็ไม่ถือเป็นวัตถุประสงค์แห่งการตรวจสอบตามร่างกฎหมาย ตัวอย่างเช่น หน่วยงานกำกับดูแลไม่ถือว่าเนื้อหาสำหรับผู้ใหญ่และวิดีโอเกมส่งผลกระทบต่อระบบการออกอากาศโดยรวม

ในขณะที่บริการ Podcasts ที่สร้างรายได้ต่อปีมากกว่า ๑๐ ล้านดอลลาร์ต่อปีถูกขอให้ลงทะเบียนกับ CRTC โดยหน่วยงานกำกับดูแลคาดว่าจะมีบริษัทสองหรือสามแห่งที่จะต้องลงทะเบียน รวมถึง Apple Spotify และอาจรวมถึง CBC Listen ขึ้นอยู่กับรายได้ที่มาจากบริการ Podcasts โดยเฉพาะ

ทั้งนี้ ไม่ใช่บริษัททั้งหมดที่ถูกขอให้ลงทะเบียนจะต้องถูกกำกับดูแลโดย CRTC กล่าวว่า หน่วยงานต้องการข้อมูลจากการลงทะเบียนดังกล่าวเพื่อติดต่อกับบริษัทต่างๆ และตัดสินใจว่าร่างกฎหมายจะบังคับใช้กับบริษัทเหล่านั้นอย่างไร หาก Podcasts ส่งผลกระทบต่อระบบการออกอากาศโดยรวมในระยะยาว ซึ่งหน่วยงานกำกับดูแลจะต้องดำเนินการเปิดเผยต่อสาธารณะ

นอกจากนี้บริษัทต่าง ๆ ต้องให้ข้อมูลระบุตัวตนของตนเอง หากไม่ต้องการปฏิบัติตามก็สามารถยื่นฟ้องต่อศาลรัฐบาลกลางได้ แต่ CRTC กล่าวว่าบริษัทส่วนใหญ่มักกระทำการโดยสุจริตเพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปตามกฎหมาย

CRTC กล่าวว่าไม่มีการขอให้ผู้จัดรายการ Podcasts รายบุคคลลงทะเบียน และไม่สามารถขอข้อมูลส่วนบุคคลจากผู้จัดจำหน่าย Podcasts ได้ และบริษัทที่จัดทำรายการ Podcasts ก็ไม่จำเป็นต้องลงทะเบียนเช่นกัน ทั้งนี้ CRTC ไม่ทราบว่ามีบุคคลใดในแคนาดาที่ทำเงินได้ถึง ๑๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปีจากการทำ Podcasts หรือไม่ แต่แม้ว่าผู้จัดรายการ Podcasts ชาวแคนาดาจะตกลงทำสัญญาจ้างมูลค่า ๑๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ บุคคลนั้นก็ไม่ต้องลงทะเบียนและจะไม่ถูกควบคุม เนื่องจากกฎหมายครอบคลุมเฉพาะผู้ให้บริการเท่านั้น ไม่ใช่ผู้ใช้บริการ

๒.๖ ขอบเขตการควบคุมเชิงเนื้อหา

ร่างกฎหมายว่าด้วยการเผยแพร่ภาพและเสียงผ่านระบบออนไลน์เคารพสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกของชาวแคนาดา และผู้คนยังคงสามารถรับฟังและรับชมเนื้อหาตามที่ต้องการได้ โดยร่างกฎหมายมิได้เชื่อมโยงถึงผู้ใช้ social media แม้แต่การที่มีผู้ออกมาวิพากษ์วิจารณ์นายกรัฐมนตรีก็ตาม

โดยวุฒิสมาชิก Marc Gold ตัวแทนรัฐบาลพรรคเสรีนิยมในวุฒิสภา กล่าวกับวุฒิสภา ระหว่าง การศึกษาร่างกฎหมายฉบับดังกล่าวอย่างยาวนานว่า ร่างกฎหมายฉบับนี้จะไม่แทรกแซงหรือปิดกั้นการ แสดงออกของประชาชนชาวแคนาดา^๑

๓. บทสรุป

ร่างกฎหมายว่าด้วยการเผยแพร่ภาพและเสียงผ่านระบบออนไลน์ของประเทศแคนาดา เป็น กฎหมายที่พัฒนาขึ้นเพื่อให้ทันต่อทันต่อพลวัตการเปลี่ยนแปลงของโลก เนื่องจากปัจจุบันการรับชมเนื้อหาของผู้ชมได้เปลี่ยนแปลงไปมากจากเดิมที่มีเพียงโทรทัศน์และวิทยุเป็นหลัก การเข้ามาของบริษัท Streaming ยักษ์ใหญ่หลายเจ้า เช่น Netflix Disney+ ถือได้ว่าเป็นการสร้างคลื่นความสั่นคลอนครั้งใหญ่ต่อตลาดบริการออกอากาศที่มีมาอย่างยาวนาน รัฐบาลของแคนาดาจึงเล็งเห็นว่าควรนำบริษัท Streaming เข้ามาอยู่ในการกำกับดูแลของหน่วยงานของรัฐและบริษัทควรมีส่วนร่วมในการจ่ายเงินเพื่อสนับสนุนเนื้อหาของแคนาดา

*****

---

^๑The Canadian Press. “Confusing claims about the online streaming law abound. How does it really work?” . สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๗, จาก <https://www.ctvnews.ca/politics/confusing-claims-about-the-online-streaming-law-abound-how-does-it-really-work-1.6593409>